

..... [p1] .....

[Eerweerde] heer & [vriend]

Het verwondert mij dat gij, die toch den brief, zonder bemerkings geheel opgenomen hebt,¹ zoo gemakkelijk averechts omspringt en eenen onbekenden schrijver m'êestemt die beweert, of ik hem versta, in zijne laatste reken, dat "in vl. vlaamsch" wil zeggen "in vl. (niets anders als) vlaamsch". Ik zegge 't nog, ik zage u zelve liever schrijven: pour ne pas mettre la lumiere sous le boisseau, in 't fransch als in 't schier... wat? "om de waarheid onder den doofpot niet te steken"² of hoe staat het? Men gebruikt den doofpot zoo gij toch wel weet, om kolen gloeiende kolen te doven....!

Het gedichtje over vr...³ heb ik hier gevonden als ik thuis kwam van de Retraite, en, peizende dat ik toch te late zou komen, heb ik het onverlet gelaten. Houdt gij eraan?

Ik zal Mr Verriest spreken over gevraagde copien.⁴

..... [p2] .....

Daar is weinig aan gelegen wat ik zoo veel te beter achte of niet, zoo steekt die heete kole maar gerust niet onder maar in uwen doofpot; het spijt mij al genoeg dat ik, om eenen vriend te believe, eenen anderen gekwetst hebbe. Leve Rembry en leve Potter, en

"De fransche taal zij, als een slave,

.....

- 1 Reactie op een [ingezonden brief van en zekere 'D.B.'](#) die door A. Duclos gepubliceerd werd in Rond den Heerd op 18 september 1881. D.B. deed zijn beklag over de recensie die Gezelle gemaakt had van de Histoire de Menin van Rembry-Barth (gepubliceerd in de Gazette van Kortrijk op 20 augustus 1881 en overgenomen in Rond den Heerd: 16 (28 augustus 1881) 40, p.319-320). Gezelle vond het Frans als ondersteunende taal meer aangewezen dan het algemeen "schier-Hollands" Nederlands voor functies die niet ingevuld konden worden door de volkstaal, zoals wetenschappelijke publicaties. (Zie: Rond den Heerd: 43 (18 september 1881) 16, p.337-338).
- 2 Verwijzing naar de inleiding van Adolf Duclos: "Daar ik algeijk het licht in den doofpot niet en wil steken zal ik den brief drukken, juist gelijk hij is." In: Rond den Heerd: 16 (18 september 1881) 43, p.337.
- 3 Adold Duclos had een zielgedichtje aangevraagd voor Virginie Joyeux, die op sterven lag. [Guido Gezelle stuurde op 8 oktober 1881](#) het gedicht 'k Geloove dat Hij leeft, die 't leven schiep. Virginie Joyeux stierf op 16 oktober 1881.
- 4 Onduidelijke verwijzing naar een verloren gegane brief van Adolf Duclos. Vanwege de gesuggereerde nabijheid vermoeden we dat het om Adolf Verriest gaat, mogelijk in verband met de lokale Davidsfondsafdeling.

gedienstig waar 't een slaaf behoort,

maar leve vrij Gods vrije gave

en leve lang ons vlaamsche ...⁵

Loquela⁶

PS Hoe is 't meugelijk te zetten:

een Hollandsch Loquela⁷

voor

eene Hollandsche...?

en wat raadsel schrijft die Joost?⁸

.....

5 Parafasering van Gezelles gedicht Het Vlaamse Woord, verschenen in *Dichtoefeningen* (1858).

6 Hier gebruikt als pseudoniem van Guido Gezelle, zoals hij ook deed in zijn journalistiek werk.

7 Kritiek op de vorm van de titel van het artikel: Een nederlandsch Loquela. In: *Rond den Heerd*: 16 (2 oktober 1881) 45, p.355.

8 Reactie op een ingezonden brief onder het pseudoniem 'Joost' in *Rond den Heerd*: 16 (2 oktober 1881) 45, p.359. Die reageerde over een polemie uit de *Vlaamse Wacht* (onder redactie van Frans De Potter) tegen een dichtwedstrijd van de Vlaamse Broederbond uit Brugge. Gezelles interesse was gewekt omdat 'Joost' Frans De Potter op de korrel neemt met de omschrijving "schieer-hollandschen", een referentie uit Gezelles bespreking van Rembry-Barths *Histoire de Menin*.

Briefbeschrijving

Verzender	[Gezelle, Guido]
Ontvanger	[Duclos, Adolf Juliaan]
Verzendingsdatum	[02/10/1881 t.p.q. - 06/10/1881 t.a.q.]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	T.p.q., t.a.q. plaats, adresaat en adressant gereconstrueerd op basis van de brieftekst, t.p.q.: reactie op Rond den Heerd van 02/10/1881, t.a.q. volgende brief van A. Duclos aan G. Gezelle van 06/10/1881 (nr.3586, gelei)
Annotatie	T.p.q., t.a.q. plaats, adresaat en adressant gereconstrueerd op basis van de brieftekst, t.p.q.: reactie op Rond den Heerd van 02/10/1881, t.a.q. volgende brief van A. Duclos aan G. Gezelle van 06/10/1881 (nr.3586, gelei)

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 210 mm x 135 mm papier, wit, rechthoekig geruit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt, purper
Staat	volledig

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	Aanw. 529
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.25967
Geschiedenis	najaar 2019, Aankoop Veiling Van De Wiele (Brugge)

Inhoud

Incipit	Het verwondert my dat gij, die toch de
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	[02/10/1881 t.p.q. - 06/10/1881 t.a.q.], Kortrijk, [Guido Gezelle] aan [Adolf Juliaan Duclos]
Editeur	Koen Calis
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couettenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2025
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
